

หนังสือ-หนังหา

อัมจิต เลิศพงษ์สมบัติ¹

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ ล้ำค่า และสิ่งแวดล้อม
จากการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในจังหวัดสงขลา

Economic, social and environmental impacts of shrimp farming in
Songkhla Province : Re-assessment

๑๖๘

ดร. อุตตม ทองรักษ์
ดร. พงษ์ อนุรักษ์ เจริญจิระตะรุณ
น.ส.กฤตญา เนิดโฉม
น.ส.ภานุ ภานุชัย

คณะศึกษาศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ทุนอุดหนุนการวิจัย วิทยาเขตภาคใต้ในครุ
มูลนิธิเทคโนโลยีดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้วิจัย

สุรัณญา ทองรักษ์

สมบูรณ์ เจริญจิระตะรุณ

ปริญญา เนิดโฉม

สุภาพร รักเชี่ยว

นักเรื่อง

รายงานผลการวิจัย เรื่อง การประเมินผลกระทบ
ทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม จากการเลี้ยง
กุ้งกุลาดำในจังหวัดสงขลา

ผู้จัดพิมพ์

สงขลา : คณะครุพยากรธรรมชาติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๒๕๔๐

จำนวนหน้า ๑๑๗ หน้า

ธุรกิจการเลี้ยงกุ้งทะเลโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงกุ้งกุลาดำจัดเป็นธุรกิจที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วมากในช่วง 10 ปี ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตกุ้งรายใหญ่ของโลก และกล่าวได้ว่าการเลี้ยงกุ้งมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการเลี้ยงกุ้งจะก่อให้เกิดผลดีทางเศรษฐกิจแต่ก็ยังส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในลักษณะต่างๆ เช่น การทำลายป่าชายเลน ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม และปัญหาน้ำเสียในแหล่งเพาะเลี้ยงฯลฯ การวิจัย เรื่อง การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมจากการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในจังหวัดสงขลา จึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะประเมินผลอุตสาหกรรมการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในรอบ 10 ปี ที่จะเป็นการประเมินผลทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมจากการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในจังหวัดสงขลา และยังมีวัตถุประสงค์เพื่อหากลยุทธ์ในการปรับตัวของผู้เลี้ยงกุ้ง เพื่อนำไปสู่การเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำแบบยั่งยืน

รายงานผลการวิจัยนี้นำเสนอนื้อหาโดยแบ่งออกเป็น 5 บท โดยบทที่ 1 จะเป็นการกล่าวนำและอธิบายถึงความ

สำคัญของปัญหา สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในประเทศไทยดังต่อไปนี้ บทที่ 2 ระบุการเลี้ยง กุ้งกุลาดำ ระบบการเลี้ยง สภาพการณ์การผลิต การตลาด ผลกระทบจากการเพาะเลี้ยง และนโยบายของรัฐ ผู้วิจัยได้นำเสนอในบทที่ 2 ซึ่งข้อมูลในบทนี้เป็นความรู้พื้นฐานอย่างดีสำหรับผู้ที่สนใจศึกษาการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ส่วนในบทที่ 3 กล่าวถึงวิธี การและข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาซึ่งจะประกอบด้วยแบบจำลองระบบการผลิต การประเมินความเสี่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูล การทดสอบและการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ บทที่ 4 เป็นผลจากการศึกษา และบทสุดท้าย เป็นการสรุปผลการศึกษา และข้อมูลแนะนำต่างๆ เนื้อหาที่ผู้สนใจเรื่องการเลี้ยงกุ้งกุลาดำไม่ควรพลาด คือ การตอบคำถามว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความอยู่รอดของอุตสาหกรรมการเลี้ยงกุ้งในระยะยาว รายงานการวิจัยนี้จึงเปรียบเสมือนคู่มือที่ให้ทั้งข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลเฉพาะด้านเพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้อง จึงเป็นเอกสารที่เหมาะสมสำหรับนักวิชาการ ตลอดจนเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงกุ้งกุลาดำ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี